Traiani perſecutione diu vexatam : præerat tunc illi Barſimæus Epiſcopus, qui cum Gentiles plurimos convertiſſet ad fidem, eoſdemque ad ſubeundum martyrium cohortatus, ipſe demum eamdem quoque martyrii coronam promeruit ; agitur ejus natalis anniverſaria celebritas trigeſima Januarii (*a*). Illuſtre item inter alia fuit tunc martyrium Sarbelii, & Barbeæ ſororis ejus, qui ambo a Barſimæo Epiſcopo fuerant baptizati. Ceterum Sarbelius, quod ſacerdos idolorum fuiſſet, gra-

(*a*) *Rom. Martyrolog. die 29. Januar.*

viora

triumphi, aliaque id genus rurſus Nummis inſculpta, & dedicationes de more factæ. Ammianus lib. 16. cap. 10. de Conſtantio Auguſto Romam inviſente loquens ait : *Verum cum ad Traiani forum veniſſet, ſingularem ſub omni cælo ſtructuram, ut opinamur, numinum aſſenſione mirabilem harebat attonitus, per giganteos contextus circumferens mentem, nec relatu effabiles*, &c. Unde non mirum, ſi Nummis inſcriptum fuerit. Columnam vero Traianam Imperatore Tribunitiam Poteſtatem XVII. gerente poſitam in eo foro fuiſſe, liquet ex epigraphe anno proximo a nobis relata. Quare, cum teſte Dione Traianus in Parthos non moverit, niſi poſt Forum a ſe conditum ac dedicatum, & prædictam Columnam erectam, bellum illud poſt annum CXII. quo Traianus Conſulatum VI. & Tribunitiam Poteſtatem XVI. iniit, certiſſime ſuſceptum.

IV. *Geſta in Oriente a Traiano.* Traianus, relictis Athenis, *Aſiam, Ciliciamque finitimis cum Provinciis peragravit ; ac Seleuciam appulit. Antiochiæ cum eſſet, Augarus Oſdroenus ei munera & Legatos cum mandatis ab amicitia non alienis miſit.* Quæ ad annum CXII. referenda. Anno inſequenti Traianus in fines hoſtium pervenit, ac *cepit cuncta, nullo facto prælio : dein Satala & Elegiam, qua ſunt urbes Armeniæ, profectus, Heniochorum Regem honore affecit, & Parthamiſirem Regem Armeniorum punivit : captaque Armenia tota, Reges, qui deditionem fecerant, habuit in numero amicorum.* Quæ ad annum CXIII. & CXIV. pertinent. Traianus *ad oppidum Armeniæ Elegiam Parthamiſiridi copiam adeundi ſui fecit.* Hic *diadema capiti detraxit*, & ad Traiani pedes poſuit. Quo facto milites clamorem una ſuſtulerunt, *ac Traianum tamquam in victoria quadam Imperatorem* appellarunt, ut teſtatur Dio, qui addit, Traianum Parthamiſirim quidem dimiſiſſe, ſed Armeniam retinuiſſe. Traianus dum gerit Tribunitiam Poteſtatem XVII. Imperator VI. dicitur, ut videre eſt in Inſcriptione ſuperiori anno relata, nec Imperator VII. dicitur, niſi quando gerit Tribunitiam Poteſtatem XVIII. ut liquet ex duabus Inſcriptionibus apud Fabrettum in Syntagmate de Columna Traiani pag. 293. ex quibus unam refero :

IMP CAESAR. DIVI. NERVAE. F. NERVA. TRAIANUS. OPTIMUS. AUG. GERMANICUS. DACICUS. PONTIF. MAX TRIBUNIC. POTEST. XVIII. IMP. VII. COS. VI. P. P. SACRARIA. NUMINUM. VETUSTATE. DILAPSA. RESTITUIT. Tribunitiam Poteſtatem XVIII. die V. Kalend. Novemb. anni CXIV. Traianus ſuſcepit ; ideoque eo Chriſti anno exeunte vel inſequenti incipiente, Traianus Imperator VII. dictus. Eo autem Tribunitiam Poteſtatem XVIII. gerente, bellum maxime exarſiſſe colligo ex Inſcriptione ibidem a Fabretto deſcripta, in qua Traianus dicitur : TRIB. POT. XVIII. IMP. VIII. COS. VI. vel, TRIB. POT. XVIII. IMP. VIIII. COS. VI. P. P. Tunc itaque Traianus Edeſſam venit, cui adventanti cum Augarus Rex obviam profectus eſſet, ſeque purgaſſet, veniam conſecutus eſt. Inde in Meſopotamiam & Adiabenem venit, & Singara ac alia quædam oppida citra pugnam ullam opera Luſii ducis cepit. *Tum vero multa Traiano decreta ſunt a Senatu, ſed inprimis Optimus cognominatus eſt.... Ad hæc Niſibi, Batniſque captis, Parthicus cognominatus eſt.... dum moraretur Antiochiæ, terra motus factus eſt*, &c. inquit Dio lib. 68. Quare cum terræ motus ille, ut ſuo loco oſtendam, exeunte anno Chriſti CXV. contigerit, nullus dubito, quin eo anno Niſibis & Batnæ expugnatæ fuerint, Traianus *Imperator VIII. & VIIII.* ac præterea *Optimus & Parthicus* dictus fuerit. Fabrettus citatus pag. 292. ait, in nullo vel Marmore vel Nummo non ſuſpecto titulum PARTHICI ante XIX. Trib. Pot. reperiri, & omnia certiora monumenta hac *Parthici* nuncupatione deſtitui, quod & obſervavit doctiſſimus Aſaphenſis Epiſcopus in ſpecimine Imperii Traiani a ſe in lucem edendo, quod ad me ex Anglia tranſmiſit ; licet, cum illud compoſuit, Fabretti Opus non vidiſſet. A neutro itaque diſcedendum, exiſtimandumque titulum Imperatoris IX. Traiano *attributum anno Chriſti* CXV. poſt diem V. Kalend. Novembris, quo Tribunitiam Poteſtatem XIX. capeſſiit. Quoad cognomen *Optimi*, Fabrettus pag. 293. Inſcriptionem exhibet dicatam, IDIBUS. IANUARIIS. L. VIPSTANO MESSALLA M. PEDONE. COSS. anno ſc. CXV. in qua *OPTIMI* Vox pro cognomine, non vero laudationis loco accipienda videtur ; & pag. inſequenti obſervat, appellationem *Parthici* cum alia *Optimi*, ſeu ΑΡΙΣΤΟΥ in Græcis ſemper copulatam procedere. Hæc ad varia Annalium loca reſtituenda explicare neceſſe fuit.

Dio lib. 68. narrato utroque bello Dacico, ait : *Per id tempus Palma Prafectus Syriæ cepit eam Arabiæ partem, quæ Petram attingit, redigitque in ditionem populi Romani.* In Collectaneis Græcis apud Scaligerum pag. 341. prius bellum Dacicum illigatur anno primo Olympiadis CCXX. qui menſe Julio anni Chriſti CI. inchoatur : victoria Palmæ de Arabibus Petreis, anno ſecundo ejuſdem Olympiadis. Quare Palma anno Chriſti CIII. quo annus ſecundus Olympiadis CCXX. adhuc in curſu erat, adverſus Arabes Legatus, iique non multo poſt debellati. Auctor enim Chronici Alexandrini ſub Candidi & Quadrati Conſulatu hoc anno geſto, hæc habet : *Petrei, & Boſtreni ab hoc anno ſuam Eram inchoant.* Quare eo anno vel antecedenti in Romanorum poteſtatem redacti. Quæ cum apud me certa eſſent, non parum turbatus ſum, lecta Nummi Græci Traiani inſcriptione, a Patino V. C. in Theſauro Numiſmatum Mauroceniano relata, in qua legitur : ARABIA L. id eſt, *anno XIII.* Ait Patinus in Nummo cerni figuram ſtantem. Quo pacto, Arabia anno CX. acquiſita fuiſſet. Unde Fabrettus, (qui tamen Nummum illum non viderat) pag. 290. putat Palmam anno CIX. Conſulatum conſecutum ob Arabicam expeditionem tunc tandem per eumdem confectam, & Traiano novum Imperatorium titulum, nempe VI. quæſitum fuiſſe. Quæ cum mihi minime probarentur, & tamen præfata Inſcriptio a Patino relata negotium faceſſeret, dubium meum ad Toinardum V. C. ſcripſi,

qui